

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 frt., félre 6 frt., negyedévre 3 frt.

Előfizetések és hirdetések helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben

Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordautca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haenstein és Voglernél (Neuer-Markt 11 sz.), Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officiel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilerstätte 2), Pesten: Haenstein és Vogler Urtutca 13. Lang et Schwarz, Földutca 1. Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlér sora 20 kr.

Budapest, mart. 20.

—r. A baloldal körében nagy agitatio indult meg egy idő óta, melynek célja a párt jelenlegi állását gyökerestől megváltoztatni. A párt nagy része nincs megelégedve a legújabbban követett eljárással s főleg a legutóbbi névszerinti szavazás képezi a megbotránkozás követ.

Az elégedetlenség újabb több magánértekezletet tartottak Mórész Pál lakásán, ki a dissidensek fejének tekintetik. Legkiválóbb tagjai mindazok, kik a személyes kereseti adóról szóló törvényjavaslatra a baloldaltól „nem”-mel szavaztak. Van azonban köztük több olyan is, ki azon alkalommal tartózkodott a szavazástól.

Jelszava a baloldal e részének: határozottabb politika. Azt kívánják, hogy valljon szint a baloldal a dolgok legújabb fordulatával szemben s állapítson meg eljárására nézve határozott programot. A bihari pontok elavultak, az országos értekezleten megállapított program pedig nem felel meg a jelen kívánalmainak e töredék nézete szerint sem.

Ghyecz határozottan kijelentette, hogy eddigi eljárásától, melyben meggyőződése vezérelte, nem tér el. Tisza kétes állást foglal el; s a kik Tisza magaviseletét a legutóbbi napok alatt megfigyelték, észrevehették, hogy nagy változáson ment az keresztül. Hogy e változás szoros összeköttetésben van a Mórész-nál tartott értekezletekkel, melyeken Tisza László is meg szokott jelenni, szükségtelen mondanunk.

Az említett értekezleten megállapodás is jött létre. E megállapodás szerint a párt e része azt fogja követelni, hogy a párt nyilatkozzék határozottan a jövőben követendő politika iránt s a párt kisebbsége rendelje alá nézetét a többségnek. A baloldal e része különben erősen el van határozva, hogy ha a vezérek nem engednének, nélkülök érvényesítik a többség kívánatát.

Ghyecz csak néhány emberre számíthat pártja körében; Tisza hihetőleg a szélsőbal felé inkább hajló töredékkel fog tartani. Hogy ily körülmények közt minő irányt fog venni e mozgalom, azt bajos volna elhatározni.

A baloldali kör e kérdésben ma este fog tanácskozni. Mit fog határozni, miben fog megállapodni, e pillanatban még nem tudhatjuk; de maga azon körülmény, hogy a baloldal szükségesnek tartja jövő eljárására nézve programot állapítani meg, s azon jelenség, mely a párt kebelében megindult agitációban fekszik, kétségtelenül bizonyítja, hogy fornak az elemek mindenfelé.

E forrást, ezen processust nem fogja megzavarni semmiféle határozat hosszabb időre; ha e processust a viszonyok idézték elő, természetszerűleg, akkor előbb-utóbb eléri célját; mert a mily kevésbé lehet politikai pártot csinálni, a mily megdönthetetlen az alkotmányosság történelmének azon tanulsága, hogy a pártok egyedüli természetes és nélkülözhetetlen alapja és létoka az élet alkotó viszonyai és a politikai érzelmeknek e viszonyok által létre hozott közössége, ép úgy nem akadályozhatja meg a bomlást semmiféle erőlködés ott, hol a természetes alap kisiklani készül.

Különben a ma esti baloldali értekezlet eredményére még visszatérünk. Nagy dolgokat alig várhatunk, talán még azt is megérjük, hogy kimondják: maradjunk a régi programnál. Okosabbat nem is tehetnének.

— A „Pester Lloyd“ a magyar leszámítoló bankról a következő felvilágosítást hozza.

„A pénzügynek a bécsi „Bankverein“ ma bejelentette, hogy a magyar leszámítoló bank alapításától visszalep, noha e tekintetben feltétlenül kötelező aláírás által van kötve. Kerkapoly ur azt fogja válaszolni, hogy a „Bankverein“-nak szabadságában áll saját írásban adott szavainak értékét meghatározni, de hogy ő kizárólag a kezei közt levő okmányhoz tartja magát s a „Bankverein“-t ezentúl is obligoban állónak tekint.

„Szombaton vagy hétfőn a pénzügyminiszter a törvényjavaslatot változatlan elébe fogja terjeszteni a háznak — s ha, mint ma igen valószínű — az ellenzék is megszavazza, ezt a bécsi körök magatartásának köszönheti.

Hogy a törvény nem marad papíron, az magától értetődik s a bécsi pénzügyi körök tudhatják, hogy más erők is állanak rendelkezésre, melyek ajánlatait Kerkapoly éppen a bécsi körök kedvéért nem vette tekintetbe.

A pénzügyminiszter célja, egy nevezetes külföldi tőkét hozni be a magyar leszámítási üzletnek, mindenestre valószínű fog; más célja nem volt.

A mi a bankkérdést illeti, álláspontja egy és ugyanaz mint volt. A nemzeti bank készen fogja őt találni a méltányos kiegyezésre az előtte ismeretes feltételek alapján, de ha azokat el nem fogadja, akkor erőlyes föllépésre van elhatározva.

A naszódí erdőkről.

I.

Tekintetes szerkesztőség!

Becses lapja a „Kolosvári Közlöny“ ide 60-ik számában „A naszódí erdők“ czime alatt megjelent egy cikk, melynek tartalma az: hogy „a naszódí erdők a legújabb hírek szerint a bécsi Forstindustrie-Gesellschaft szándékozik megvenni, és pedig két millió forintot, 20 évi használatra... a naszódí oláh községek az erdőségért 4 milliót követelnek... Kerkapoly tavaly ezen erdők eladta a községeknek 100,000 ftért szintén 20 évi részlettörlesztésre, vagyis annyira, a mi a Forstindustrie-Gesellschaft által ígért összeg évika-matja, az országgyűlés tudta és beleegyezése nélkül.“ stb.

Minthogy azon közlemény*) által fel van izgatva, jajdulva, meglehet a közlő akaratján kívül, egyfelől a „Kol. Közlöny“ magyar olvasó közönsége, a mely hitelt adva a fennebbi közleményeknek, azon téves meggyőződésre jöhetne, hogy a pénzügyminiszter ur elidegenített volna az ország uradalmából a legkisebb számítás szerint két millió forint értékű 100,000 forintért, minthogy a fennebbi közlemény legújabb hírei szerint, Kerkapoly tavaly ugyan azokat az erdők eladta volna el 100,000 ftért, a miket most a Forstindustrie-Gesellschaft ígért 20 évre két millió ftot, a községek pedig négy milliót követelnek, vagy is más szóval, rosszul sáfárkodott volna az ország vagyonával,

de másfelől felizgatott a román olvasó közönség is, a mely tudja, hogy a felosztott első és második székely határör ezredék ruházati, lóállítási s több más alapjaik, a volt katonatiszti épületek s más a szintén felosztott II-ik székelyi román, vagyis a naszódívidékiekkel rokon természetű kérdéseiket, csaknem hasonló uton intézték el ez előtt 4 évvel a magyar kormány szintén az országgyűlés előleges tudta és beleegyezése nélkül, és a miatt egyetlen egy magyar ember sem jajdult volt fel, hanem csak most, a mikor a naszódívidéki birtokkérdések intéztettek el a magyar kormány által, az országgyűlés tudta nélkül, más szókkal, a főbökkenő az: hogy a pénzügyminiszter ur a közlemény szerint a naszódí oláh községekkel szerződött volna, ezekre nézve kedvezőleg.

A fennebbi közleménnyel szemben, az elferdített igazság és a felizgatott olvasó közönség érdekében kötelességemnek tartom a naszódívidéki erdők eladása iránti legújabb híreket kifigazítani, leírva a tényállást igazsághiven a következőkben:

*) Ez a közlemény bejárta az egész magyar napi sajtót, így vettük át mi is; a dolog felderítésére szívesen felvesszük a czáfolatot.

Szerk.

1-ör. Igaz, hogy a bécsi Forstindustrie-Gesellschaft már hosszabb idő óta reá vetette szeméit a naszódívidéki összes erdőkre, s miután azokat több ügynökei által összejárta, különböző, s leginkább habas körísfa vétel ürügye alatt, s teljes ismeretel szerzett magának úgy az erdők állásáról, valamint az egyénekéről, a mult nyáron kiküldött Naszódra egy megbízottat, még pedig szónoki tehetségeiről ismeretes, magas hivatalokat viselt román embert, kinek is, miután megígérte, hogy Naszódívidékét egész hosszában összeköttetésbe hozza vasúthálózat, a kolozsvári és esernoviczi vasutakkal, minden irástudónak a vasutnál és erdőkezelésnél nagy fizetési hivatalokat ígért és hogy egy néhány év alatt Naszódívidékéből valószínű Eldoradót csinál, sikerült úgy egy néhány községet, valamint az értelmiségből, különösen a rosszul fizetett hivatalnokokból, többeket az erdők, illetőleg azok fája eladása eszméjének megnyerni, — mi által verszemre kapva a már említett társulat, azon reménységgel kecsgettette magát, hogy csakugyan sikerülend a községek erdei nagyobb részét megvehetni, s így kiharita magának a községek összes erdeit, fogalmazott a már a maga részére megnyert értelmiség egy részével egyetértőleg, egy költével, illetőleg egy eladási felhatalmazás javallattal, melybe beíratta 5 járásból minden község havasi erdő részletét, összesen száz harmincz s egynehány ezer holdat, az eladási feltételeket; az időtartamat, mely 80 év lenne, s az árt, mi az első 20 év alatt vagás alá jövedett minden hold erdőnek 40 ft lett volna, azután minden 20 évek alatt 10 ft-tal feljebb, az utolsó években 80 forint, kikötött monopolumot úgy a fenyőfa eladás, valamint a vizek szabályozása és használata körül, egy szóval oly feltételeket, miknek elfogadása által a naszódívidéki összes lakosság 80 évre, illetőleg örökre proletariusságra, fagyó vagy hivataloskodó proletariusságra lett volna kárhoztatva.

A borgo-prundi és monori járásbeli községek, valamint az értelmiség egy része eleitől fogva ellene voltak ezen czélba vett eladásnak, illetőleg vételnek, miután pedig kinyomtatva közöltetett az eladási felhatalmazás illetőleg költével javallat, már valamint az értelmiség közül újjak is, úgy csaknem az összes szt.-györgyi és radnai járásbeli községek is annyira ellene nyilatkoztak a célba vett eladásnak, hogy még a hivatalbéli pressióval sem lehetett az eladás eszméjének megtartani, s így ma összerokadtnak lehet tekinteni az egész alkat a bécsi Forstindustrie-Gesellschafttal, jól lehet a napokban újra elküldetett Naszódívidékre a fennebbi irt megbízott.

2-ör. Egy betű sem igaz abból, hogy azon erdők a mikért a bécsi Forstindustrie-Gesellschaft ígért „legújabb hírek“ szerint két millió forintot, Kerkapoly tavaly adta volna el a naszódí oláh községeknek (44 község) 100,000 forintért, mondom mindebből egy szó sem igaz, mert minden erdők az utolsó száz fáig, miket a bécsi Forstindustrie-Gesellschaft szándékozik megvenni, illetőleg szándékozt több rodna (Szamos) völgyi község annak eladni, azok ősidőktől óta, az illető községek kizárólagos tulajdonát képezték, mint a mely községek már dicső Mátyás király kora előtt s így a székelyi katonaság felállítására előtt sokkal már szabad községek voltak, a hol sem az állam, sem senki más a községek s azok lakói kívül sem egy talpalatnyi föld tulajdonnal, sem a kisebb regale beneficiumokkal nem bírt, mely községek tulajdoni joga (jus proprietatis) a községek egész területére, a kisebb regale jogokkal együtt, még az annyira megkötött utasítással működött ugynevezett birtok rendező bizottmány is (Grundregulirungs-Comission) elismerte, a mely bizottmányt pedig s különösen annak egy pár tagját a naszódí községek irányában nem csak kedvezéssel, de még jó indulattal sem lehet gyanúsítani, következésképp ott a magyar királyi pénzügyminiszter ur sem adhatott el mit sem, minthogy nem is volt mit eladni.

3-szor. Egyáltalában nem áll, hogy tavaly a tisztelt pénzügyminiszter ur eladott volna a naszódí 44 román községeknek a vidék bármely részén az ország kétségtelen tulajdonához tartozó bár egy talpalatnyi föld birtokot is, annyival kevésbbé milliókat érő államvagyon, mert elélel nem bírt az állam sehol sem, hanem áll igenis az: hogy tavaly a magyar királyi felelős kormány, a magyar király bel-, igazság- és pénzügyminiszter urak részéről kiküldött bizottság és a naszódívidéki 44 község és

központi iskolai alapigazgatóság részéről felküldött meghatalmazottak között, csaknem egy évi tárgyalás után megállított béke-egyezményt elfogadva, s ő felsége által szentesítve, azzal a magyar királyi belügyminiszter ur egy csomó még a katonai rendszerből keletkezett, a mult rendszer alatt pedig még jobban összezavarodott birtok kérdést, s még több kölcsönös követelést elintézt, mit béke egyezkedésen kívül, Solon bölcsességével sem — hanem legfeljebb Nagy Sándorként (karddal) lehetett volna megoldani, mit pedig megoldani a kormány elmulasztatlan kötelessége volt, minthogy a naszódívidéki községekre a már felosztott katonai rendszer kormányi uton vitett bé, s az úgy bevitetett katonai kormány alatt zavartatott össze annyira a birtok, s keletkezett azon sok viszonylagos követelés, mit pedig a mint fennebb érintem a békés egyezkedés után kívül Solon bölcsességével sem lett volna képes megoldani, hanem csak Nagy Sándorként karddal, már pedig, miután a naszódívidéki községek által az 1868-ki magas képviselőházhhoz ez ügyben beadott alázatos kérvényök azzal lett az összes miniszteriumhoz átléve, „hogy azt a törvények szerint intézze el,“ karddal, hatalom szóval nem intézhette el.

Annak megérthetősére, hogy milyen összezavarodott birtokkérdések voltak Naszódívidékén, miknek tisztába hozatala a kormány elengedhetlen kötelessége volt, legyen szabad egy néhány esetet megemlíteni:

A székelyi katonai rendszer a mostani Naszódívidék azon részébe hozott be előbbször 1763-ban és állított fel a II-ik székelyi román határvérezred, mely fekszik a Rodna, vagy Szamos völgyén, mely dicső emlékü Mátyás király korában „Districtus vallis Rodnensis“ nevezetett, s melynek lakói azon időben a dobokamagyci nemek sorába voltak irva, miglen Mátyás királynak Budán sabatho primo post octavas Sacratissimi Corporis Christi 1475-ben kelt okmánya által, Beszterce vidékéhez csatoltatott, (adnectimus et incorporamus) oly móddal, hogy Rodnavölgye összes lakói azon jogokkal és kiváltságokkal éljenek, melyekkel a besztercei polgárok éltenek, tehát azon a részében a vidéknek, a mely szabad föld volt szabad lakosokkal, ezzel csaknem egy időben vitett bé a katonai rendszer Besztercevidékitől elszakított Nagyalu és Szent-Ivány szabad községekre is.

Ezeket kívül vásárlás és csere útján megszerzett az államkincstár által több birtoksoktól Doboka, Kolos és Torda megyékben hét község a mostani monori járásban és a borgóvölgyi községek a gróf Bethlen családától, mely községekben több egyházhelyes nemes család is lakott, mindezen községek lakói a kisbirtokú nemes családokkal együtt behuzattak a katonai rendszerbe, éppen úgy, mint a szabad székelyek, ezek mellett kitelepített Beszterce vidékéről minden román birtokos lakos, kénytelen volt ott hagyni ősi birtokát, és bétélepített nagyobbára a Rodna (Szamos völgyébe), kikkel igen megzaporodván a lakosság, az akkori katonai kormány több községektől nagy területi határreszeket elszakítva alakított 6 új községet, az 1769-ben bevégzett török háború és a passarovici békekötés következtében a korona Moldvaország felől is nevezetes havasokat foglalván vissza és a szomszédos Naszódívidékéhez, illetőleg a II-ik székelyi román ezredhez csatolván, minden az említett ezred területén létezett havasi erdők és legelőket összesített, com-masált, minden tekintet nélkül, hogy előbb miféle sorsu községekhez tartoztak, s azokat az összes községek közt felosztotta 1770-ben, s azon felosztást 1796-ban rectificálta, ezen operációk által történt, hogy számos rodnavölgyi család elvesztette birtokának nagy részét, és az által ment az ujonnan alakított községek telepítvényeseinek, hasonlóképen számos rodnavölgyi községtől elvettett ősidőktől birt minden havasi szabad tulajdon birtoka, és jutott a helyett az új felosztással vagy revindicált, vagy pedig oly havasi birtok, mely a székelyi katonaság felállítására előtt valamely uri hatóság alatt álló községhez, mint allodialis birtok, tartozott;

ugyan ez időben a korona a II-ik román határvérezred, mostani Naszódívidék egész területén a főhaditáncsnak 1770-ben 1117, 1756, 4519.

számok alatti rendeleteivel a birtok- és telekkönyveket megnyitván, azokba valamint minden határör egyéni birtokát, egyénileg; úgy minden egyes helységnek bár hol létezett községi birtok területét is, mint annak tulajdonát és sajátját beiktatta.

Ezen beiktatás után egyes községek oly egyezményre hívtak ugyan az akkori katonai kormány által, mely szerint a már bételekkönyvezett birtokában találtatott havasi erdejektől egyes részeket meghatározott, rendszeren 30 évi időtartamra haszonbérbe adtak a rodnai királyi bánya számára.

Ugyanazak katonai rendszer felállítására bevezetével összesítették az egész Naszódvidék területén a korcsmárlási jog, minden tekintet nélkül, hogy az a katonai rendszer felállítására előt tartozott-e vajjon valamely szabad községhez, vagy talán valamely földesurhoz, és attól szerzetett és ezen összesített kisebb regale jogok jövedelméből alakítottak az ugynevezett Gränz-Proventen Fond (jövédél alap) meg pedig helybeli, és csak helybeli közművelődési, egészségügyi és polgári adminisztrációs szükségek fedezésére, ebből fedeztettek kezdetben az egész II-ik román ezred területén az iskolai intézetek és katonatiszti épületek pénzbeli költségeit, tartattak fenn az iskolák, fizettettek a mesteremberek, bábák stb, s fedeztettek minden helybeli hasonló költségek, de idő multával hatalom szóval már más hová is kölcsönöztek ki belőle.

Továbbá az egyes szélbeli katonák erszényéből gyűlt be nagyobbára az ugynevezett ruházati pénzalap.

A községeknek meghagyott három hónapi őszi korcsoma fele jövedelméből tevődött le alapja a községi iskolai alapoknak.

E történelme Naszódvidékén a birtokviszonyoknak, a jövédél, ruházati és iskolai alapoknak, ez volt állása 1851-ig, a midőn Ő Felső-gének januárius 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával lett feloszlatva az addig csaknem egy század óta fennállott katonai rendszer, mely éppen azon az uton oszlatatott fel, a mely uton béhoztott volt.

Legujabb táviratok.

Zágráb, marc. 20. Hiteles hír szerint szombaton mindkét regnikolaris küldöttség összes ülést tart, melyben a horvát elaborátumra adandó válasz fog megállapított. Valamennyi regnikolaris küldöttségi tag egybehivatott.

Bécs, marc. 20. Az esti lapok szerint a bank bizottmánya holnap a bankigazgatóság azon indítványára felelt fog határozni, hogy leszállíttassék-e a kamatláb 1 percenttel vagy ne.

Prága, marc. 20. A városi képviselő-testület mai ülésében elhatározá, hogy Gizella főhercegnő menyegzője alkalmából egy árvaház alapítására 20,000 forintot szentel.

Konstantinápoly, mart. 20. A porta távirati uton azon rendeletet intézé a jérusalemi kormányzóhoz, hogy a latinok által a Bethlehem templomba elhelyezett függönyök eltávolítandók, és a kormány által adott függönyök lesznek használandók.

Versailles, mart. 19. A nemzetgyűlésben Le franc Viktor, ki a kivonulási szerződés megbirálása végett bizottmány eladójává választott, felolvasa jelentését, melyben legelőbb is az ország által Thiersnek és a kormánynak bemutatott hódolatról emlékszik meg; constátálja a pénzügyi kormányzat helyes voltát, és kifejezést ad Franciaország rokonszenvének a hőselkü Verdun ányában. Erre a kivonulási szerződés egyhangulag elfogadtatott.

Páris, marc. 19. Az orosz követségi palotában tegnap volt elfogadás alkalmával Orloff hg a Thiers által kivívott eredményről úgy beszélt, mintha az maga Oroszország részére lett volna győzelem. A viszonyok Francia- és Oroszország közt igen szívélyesek.

Páris, mart. 19. A lapok jelentései szerint, a terület odahagyása felőli tudósítás némely megállva levő helyeken megbocsátható, de nem igen kellemes jelenetekre szolgáltatott alkalmat. A porosz tisztek ez alkalommal nem igen nagy figyelembe részesültek. A német katonai hatóság azonban, figyelembe véve a körülményeket, a megtorlás minden tényétől tartózkodott.

A székely történeti pályadij-alapról X-ik közlemény. *)

Nem kezdekem találobban közlésemet, mintha a IV-ik keresztény század egy híressé vált egyház történeti mozzanatát idézem, midőn egyházi vitás kérdésekben a püspökök meg nem egyezhetvén, hivatkoztak a pápára s a vitázókat ennek döntő szavával nyugtatták meg. Roma loquuta est — a római pápa ítéletét kimondotta, Róma eldöntötte a kérdést — e volt a jelszó!

*) A Székely Hírlap, Erdély és Nemere tisztelt szerkesztőit tisztelettel kérem e közl. szíves átvételére. J. E.

Háromszék megszólalt, Háromszék a Székely nemzet Története megírása ügyét eldöntötte egyszerű áldozata, s áldozatának erdélyi hatása által. Semmi kétség többé hogy a székely nemzeti lelkesedés a pálya-díjat ki-teremti. Mikor százak meg százak, mikor a nép kezd munkához, ez olyan mint a fergeteg hó sivataga: apró pelyhekből alig sejtethetőleg hó hegy emelkedik. Ürügyet kereshet az áldozni nem akarás, kérdezheti: ha vajjon életre való-e az eszme? de agyon hallgatni, mellőzni többé földi hatalom nem képes. Lássuk csak a háromszéki gyűjtesek eredményét.

Lázár Mihály ő nagyméltósága, mint két székely város főispánja, tekintélyes állásának fontosságát a fennforgó tudományi ügy irányában felfogván, s hivatali befolyását mint buzgó lelki, tett-szomjas és áldozatkész hazafi ismert erélye egész mértékével érvényesítvén, az eszme iránt oly közlekedést és áldozatkésztséget költött fel főispánsága egész területén, hogy a már eddig Sz. Udvarhelyről, Csik-Szeredából és Oláhfaluból bejött s még bevárando közel 300 forinthez adva a mai nap beérkezett 305 ftr s 37 krt — a székely nemzet Története megírására szükséges pályadij-alap már kész, egy harmadrésze lett iránta hálakötelezett a történetirodalom, székely nemzetünk, s mi kolozsváriak, a kik ezt nemzeti becsületügynek tekintjük.

Mártius 19-ki közléseben jelzett ígérete szerint, a tisztelt főispán ur egy meleg szavakkal írt levél mellett, beküldvén az alábbi tetemes pénzösszeget, megköszöni Székely Udvarhely, Oláh-falu kiváltságos város, Csik-Szereda, S.-Szent-györgy és Kézdi-Vásárhely derék polgárainak és tisztviselőinek ez ügyben való fáradozásait és áldozatkésztségét, kiemelve főként kézdi-vásárhelyi esküdt képviselő és volt honvédszázados Tóth Sámuel ur, lankadni nem tudó nemes ügybuzgalmát, a kinek nagy részben tulajdonítható ama városban történt gyűjtés fénys eredménye. Gábor Aron hazájáról elmondható nemzeti lelkesedés és szabadságszeretet dolgában, a mit Martialis Róma városáról mondott: Terrarum Deo, gentiumque Roma, Cui par est nihil, et nihil Secundum. Az adatokból így tűnik elő az áldozók hosszu és tiszteletre méltó névsora:

Lázár Mihály főispán ur adott 40 frot, Lázár Mihályné urnő 10 frot, Lázár Etelka 1 aranyat, Lázár László 4 ftr, Gál Zsigmond 5 ftr, Gál József 1 ftr, Borbát Pál dálnoki ev. ref. pap 1 ftr, Lázár Samu 1 ftr, Bartha László 1 ftr, Fülöp Dénes 1 ftr, Veres Elek 1 ftr, Dimény Péter 1 ftr, Lőrincz János 1 ftr, Kuthy Károly 1 ftr, Lázár András 1 ftr, ifj Kovács János 1 ftr, Miklós Lajos ftr, Miklós András 50 kr., ifj Miklós Péter 1 ftr, Miklós Ferencz 50 kr., Péter Zsigmond 50 kr., Teleky Jánosné Dálnokon 50 kr., Teleky Mózes 50 kr., Gidófalvi Adolf 50 kr., Dezső Kelemen 50 kr., Bakcsi Gergely 1 ftr, Biró Sándor 12 kr., Veres János 50 kr., Beke György 50 kr., Veres Károly 50 kr., Veres Mózes 50 kr., Hadnagy János 1 ftr, Kovács Károly 1 ftr, Dálnok községe 5 ftr, — az aranyat 5 ftr 10 krba számítva, együtt 90 forint 32 kr.

Ugy a főispán ur beküldötte Seps-Szent-György város főjegyzője Molnár Sámuel ur következő gyűjteményét: Molnár Sámuel 1 ftr, Gyárfás Samu 1 ftr, Kovács Bálint 1 ftr, Koréh Lajos 50 kr., Mihály Ferencz 50 kr., Kosztján Győző 1 ftr, Barthos Domokos 50 kr., Császár Domokos 40 kr., ifj Császár Bálint 40 kr., idősb. Gyárfás Károly 50 kr., Nagy és vásárhelyi kereskedő 50 kr., — együtt 7 ftr. 30 kr.

Továbbá beküldötte Gyárfás Lajos Seps-Szent-György város kapitánya gyűjteményét e szerint: Daczó János adott 1 frot, egy özveg 40 krt, Mihály Elekné 20 krt, Bogdán Flórián 50 krt, idősb Nagy György 20 krt, Zajzon Károly 20 krt, Császár Sándor 30 krt, Bálint Lajos 20 krt, Lukács Dániel 30 krt, Ötves 50 krt, Benkő Elek 50 krt, Csulak János 30 krt, Csulak Péter 50 krt, Szabó István 40 krt, Koréh Istvánné 20 krt, ifj. Nagy Elek 30 krt, Antalfi Lajos 20 krt, Milik János 20 krt, Szőke József 20 krt, Kocsis Károly 20 krt, N. Lajos 30 krt, Gödri Ferencz 1 ftr, Vajna Károly 1 ftr, Bene István 30 krt, Felszegi Lajos 30 krt, Vajna Ferencz 50 krt, Dénes Lajos 50 krt, Mihály István 50 krt, Alsó Sándor 50 krt, Incze György 20 krt, Gyárfás Lajos 1 frot, együtt 13 frot, valamint beküldötte főispán ur a városnak a majorsági pénztárból e célra tett 30 ftr hazafias adományát.

Végre beküldötte Kézdi-Vásárhely városnak a majorsági pénztárból tett 30 ftr adományát, valamint azon városi polgároktól és polgárnőktől, városi képviselő s egykor honvéd százados Tóth Sámuel ur által gyűjtött következő adományokat: Tóth Samu adott 5 frot, Benkő Dániel 5 ftr, Tóth István 4 ftr, K. Horváth Elek 5 ftr, Szabó Mózes 5 ftr, Kovács Izsa 3 ftr, Nagy Ezekias 5 ftr, Balog Sándor 1 ftr, Tóth Mihály 1 ftr, Dézsi Mihály 2 ftr, Kovács István 1 ftr, Hankó László 1 ftr, Dézsi Bálint 2 ftr, Szotyori Dániel 1 ftr, Jancsó Károly 1 ftr, Nagy Dániel polgármester 2 ftr, Szőts József számvevő 1 ftr, Papp András tanácsos 1 ftr, Nagy Gábor városi kapitány 2 ftr, Császár Mihály 2 ftr, ifj. Császár József 1 ftr, Kovács Ferencz gyógyszerész 1 ftr, Kovács István segédpap 1 ftr, Baka La-

jos 1 ftr, ifj. Dávid István 1 ftr, Köloné László 2 ftr, Klinglein József 1 ftr, a nemes lakatos, pléhes és kovács társaság 2 ftr, Mihály József 1 ftr, Fitzus Márton 1 ftr, Mihály Ádám 60 krt, Jancsó Mózes kereskedő 50 krt, Dobai Sándor gyógyszerész 1 ftr, Kovács Aron kereskedő 1 ftr, Szőts Mózes 50 krt, id. Nagy Lázár 2 ftr, dr. Sinkovics 1 ftr, Fejér Lukács 2 ftr, Zakariás Kristóf 1 ftr, Török Bálint 1 ftr, Székely János ref. pap 2 ftr, Kovács Károly törvényszéki ülnök 2 ftr, Jakab Ferencz fiai 1 ftr, Bányai Gerőné 1 ftr, Molnár Ádámné 1 ftr, Dobál Kristófné 1 ftr, Jakab István 50 krt, Császár Lukács 2 ftr, id. Dávid István 1 ftr, Szőts János 50 krt, Boriszkai István 30 krt, Fülöp Józsiás 50 krt, Szőts Sámuel 50 krt, Páljános Nándor 15 krt, Páldeák Pál 1 ftr, Keresztes István 30 krt, Kovács Károly kereskedő 50 krt, Kritnitsz Károly 20 krt, Kovács Gergely 15 krt, Balog János 10 krt, Bene Albert 15 krt, Málnási Kristóf 30 krt, Fejér Bogdán 30 krt, Győrbíró Lajos 50 krt, Simó József 50 krt, Nagy József mészáros 50 krt, Cseh István pallér 50 krt, Orosz István orvos 1 ftr, a nemes mészáros társulat 4 ftr, Szász István 50 krt, Bagoly József főhadnagy 1 ftr, Kovács Károly főhadnagy 50 krt, Getze György törzsőrmester 30 krt, Köloné Antal törzsőrmester 10 krt, Molnár Józsiás 50 krt, Tóth Dániel 50 krt, Mazinger Sándor 20 krt, Gentsi István 1 ftr, Hosszu Ferencz 1 ftr, Szabó Gyula 50 krt, id. Donáth József 2 ftr, Csia Károly 1 ftr, Finta János 20 krt, Barabás Károly 1 ftr, Szatsvai Sándor 1 ftr, Szotyori József 50 krt, Vass János 1 ftr, Molnár Dénes 10 krt, Baritz A. 20 krt, Fekete Albert 1 ftr, Benkő Pál 1 ftr, Pap Adolf 50 krt, Elekes Endre 1 ftr, Kovács István 1 ftr, Dobay János 50 krt, Székely László 50 krt, Fejér Károly 2 ftr, a nemes timár társulat 2 ftr, Welenreiter György 1 ftr, Szász József 20 krt, a nemes csizmadia társulat 2 ftr, Csizsár József csizmadia társulat elnöke 50 krt, Szotyori János alelnök 50 krt, ifj. Pap András jegyző 40 krt, Dézsi János csizmadia 40 krt, Sáska Antal csizmadia 50 krt, Fejér Ferencz 20 krt, a nemes cipész társulat 1 ftr, Kupán József 1 ftr, Kelemen Ambrus 1 ftr, Bara Özséb gymnasiumi tanár 40 krt, Valent István gymnasiumi igazgató 1 ftr, Dávid Pál gymnasiumi tanár 1 ftr, Feil Ede gymnasiumi tanár 1 ftr, Hadik Richard Vitus gymnasiumi tanár 1 ftr, Kovács Lajos Barna k. gymnasiumi tanár 1 ftr, Kacza György elemi tanító 1 ftr, Csizsár Pál 1 ftr, együtt 164 frot 75 krt.

Lázár Mihály főispán ur eljárása, Kézdi-Vásárhely és Seps-Szent-György példányszerű adakozása a pályadijgyűjtés folyamában, a mai napig a legragyogóbb momentum. 202 háromszéki székely járult az előlirt összeg által a nemzeti ügyhöz: férfiak és hölgyek, ifjak és öregek, magánosok és képviselő testületek s ezek; csak a tisztelt főispán ur falujában egyedül 34-en írtak alá 90 frot és 32 krt, Seps-Szent-Györgyön 42 honfi és honleány, Kézdi-Vásárhelyen 123 honfi és honleány, közöttük valamennyi czéhtársulat, a lelkesedés örömeivel hozta meg áldozatát! Ez oly diadolságos hazafiság, mely előtt kalapot kell emelnünk! Ily jelenetek gyógyító ir s vigasztaló felelet a költőnek, a ki borusan zengi a hős székely nép földéről:

Oh e várak, s őseid sirhalma
Kérlek tőlem: hol Attila népe?
Él-e még a székely? s ha él, merre
Szabadsága, neve, dicsősége?

A multkori közleményekben kimutatott 1012 ft 49 krhoz adva a ma betett 305 ftr 37 krt, a kamatozó összeg tesz 1317 ft 86 krt, ehez adva a fizetetlen levő 121 ftr 62 krt, az egész székely pályadij-alap ma tesz: ezernégyszázharminczkilencz forintot negyvennyolcz krajczárt.

Mély köszönet az ismételve említett főispán urnak, a többi gyűjtőknek, székely véreimnek nemzeti ügyök, nemzeti ügyünk ezen tettben nyilatkozó szeretetéről.

Kolozsvárt, március 22-n 1873.

Jakab Elek.

Kerkapoly K. pénzügyér beszéde a képv. ház mart. 18-ki ülésében.

T. ház! Tegnap szerencsés voltam megőgyezni, t. ház, hogy az előttem e tárgyan szólották két főcsoportra különíthetők. Egyikök semmi néven nevezendő adófelelő, semmi körülmények közt absolute nem akar, azt repudiálja; a másik az, a mely az adófelelő nem utasítja ugyan föltétlenül vissza, hanem az adófelelőnek azon módját, mely ezen törvényjavaslatban kezdeményezve lett, tartja helytelennek és azért attól idegenkedik.

Azonkívül nézeteikről, a kik az adófelelő semmi körülmények közt nem vőlék elfogadónak, azok után, a miket Komárom városának t. képviselője véleményem szerint a tényállásnak és az ügy helyzetének olyannyira megfelelően itt előadott, részemről bővebben szólni nem kívánok. A haza iránti kötelezőség fokozottabb áldozatkésztséget egyszer-másor kétségkívül veszen igénybe és az adófelelőnek minden esetre, minden körülmények közt feltétlen elutasítása

ezen igénynyel van összeütközésben; és azért azt hiszem, nem ignn lehet tárgya a capitacionának.

Másként áll a dolog azokra nézve, a kik az adófelelőmet, ha az valóban szükséges, ha az valóban elkerülhetlen, egy megfelelő módon elfogadni igen is hajlandók; de ha ez vagy nem elkerülhetlen és így nem föltétlenül szükséges, vagy nem megfelelő módon kívánatik, akkor utasítják el. Ez utóbbiak során Horn képviselő ural találkozunk legelőször is, a kinek ellenészrevételeire némelyeket tegnap elmondani már volt alkalmam. Ugy látszik, hogy ő neki nem csak az ellen van kifogása, hogy ily módon szendékoltatnak fokoztatni az ország bevételei, de azt sem tudja magával elhíttelni, hogy ez feltétlenül szükséges volna, azt hívén, hogy annak elhárítására lett volna vagy talán volna még ma is mód és alkalom. Beszél a szükséglet apasztásáról, szemrehányást csinál nekem az iránt, hogy a jövédél adott, mely a meddő költségeknek 120 ezer frtnyi apasztását teszi kilátásba, csak ily későn és csak is a pénzügyi bizottság unszolására terjesztetem be. Után igen, de nem unszolására, és ennek gondolat kétségtelen bizonyosága, hogy a négy törvényjavaslatot a bizottság megállapodása után oly rövid idő alatt terjesztetem be. Ezek tehát nem áztán készültek, hanem a bizottság elhatározását készen várták. Azt azonban elismerem, hogy a pénzügyi bizottságnak az enyémel tőkéletesen egyező azon felfogása, hogy itt a jövédélnek, a bevételeknek egyenes fokozására van szükség, igen is alkalmasabbnak tűntette fel előttem az időt a már készen állott törvényjavaslatok beterjesztésére, mint a minőnek látszott volna az különben.

Azt mondja a képviselő ur, hogy mint a jövédél adónál lehetséges a meddő kiadások apasztása, nem a centralis hivatalokban eszközölhető kis gazdálkodással, hanem a külső kezelési költségeknek lejebszállításával: ugy eszközölhető volna az másutt is. Ha jól emlékszem, ő hangsúlyozta újból azon nézetet, melyet elvileg én is helyeslek, hogy a törvényhatóságokra bizassék az adók kivetése, beszedése sat., mely uton tetemes megadálkodás érhető el. En nem tagadom, hogy a szükséges föltételek mellett, azoknak előzetes letesítése esetében, hogy ily megtakarítások eszközölhetők volnának; ezek nélkül azonban némi képtelenség volna. A törvény maga parancsolólag kívánja egy törvényhozára nézve, hogy ezen ügyek reá bizassanak. E törvényhatóság a főváros és a fővárosnak már hosszabb idő óta fekszik nálam egy beadványa, melyben ezen törvény megváltoztatását kéri, melyben sürgeti, hogy e teherből, melyet a többi törvényhatóságok vinni nem kénytelenek, fölmentessék törvényhozásiilag.

Teher az és költséggel jár; teher, akár az ország teljesíti, akár a törvényhatóságok teljesítik, és ha nem is az adókincstárra, de az adófizetők nehezül egyik esetben is, másik esetben is. Hogy ez így van, azt legkiáltóbban bizonyítja Pest fővárosának emlitett beadványa. A kiadásoknak tetemes alabbszállításával tehát az adófelelő szükségét elrejteti rövid időn legalább, pedig a szükség már itt áll, aligha lehetséges. E nézetben találkozom az én t. barátomnak Lónyay volt miniszterelnök urnak nézetével is. Ő azt mondá, hogy a részleteknél nem igen bocsátkozhatik formulázott javaslatokba a kiadások leszállítása céljából, nem pedig azért, mert tetemesebb leszállítások eszközölhetősére ezt idő szerint kevés kilátása van. En csak osztozhatom e nézetben, de ma mindenesetre elkészték az ide vonatkozó nézetek és fejtegetések, mert a költségek, mint-hogy a képviselőház leszállításokat nem talált lehetőknek, már megszavazták. Ezen stádiumában a dolgoknak minden fejtegetés a themában véleményem szerint elkészt. Jön hát a másik, a mit Horn képviselő ur ajánl, az adóképesség fejlesztése a célból, hogy az adólab fokozása nélkül is különösen az indirect adók dusabban kamatozzanak, gyümölcsözzenek. Elhiszem én t. képviselő ur, hogy ez helyes; hogy követjük, mutatja az, hogy vagy 30 százalékkal ma, a mikor még az adófelelőmeléshez nem fogtunk, a mikor imitt, amott adóleszállításokat eszközöltünk, nagyobbak a közjövédelmek, mint voltak hat évvel ezelőtt, hanem a mai szükséglettel, a folyó évi szükséglettel szemben, melynek egy negyede már le is járt, utalni az erőfokozására és annak gyümölcseire, körülbelül annyit tesz, mint éhez embert biztatni, hogy mivel ekezik, egyék majd azon fának gyümölcséből, a melyet ime elültettünk számára. Annak a fának előbb meg kell nőnie, gyümölcsöket kell teremnie, addig pedig az éhséget talán mégis jó lesz valamivel lecsillapítani. — (Tetszés.)

És végre a t. képviselő ur ép úgy mint Lónyay képv. ur, találkozott abban a nézetben is, hogy hiszen talán nem is lesz olyan nagy azon deficit, mint a minőnek azt az előirányzat mutatja. Nem az ordinariuma vőltek azt mindketten, mert erre nézve Horn képviselő urnak ellenkező nézete volt; ő azt hitte, hogy nagyobb lesz, mivel egyik és másik tétel is a kelleitnél nagyobb összeggel van előirányozva. Hitték a rendkívüliekre nézve, mert különben Horn képviselő ur sem utasított volna engem a közlekedési miniszter cassájához, a melyben, nota benne semmi sincs, hacsak az én cassából nem teszek bele, tehát onnan nehéz lesz kivenni. Mondom mindketten arra is gondol-

tak, hogy talán a valóságban nem lesz olyan nagy a hiány, mint a minőnek az előirányzatban mutatkozik; magam sem merem állítani, hogy olyan nagy lesz a hiány, mint a hogyan előirányozva van; talán kisebb lesz, de a talán alapitani a fedezetet és hitre a szolgálat rendes teljesítésének lehető voltát, véleményem szerint igen nagy merészség. Hát ha mégis annyi lesz deficit? Azt mondják, a közlekedési miniszter talán nem fog annyit elkölteni, mint a mennyit a szerződések szerint előirányoznia kellett, de hát ha talán elkölti, mi lesz akkor velünk. En azt az esetet előidézni, e lehetőséget megengedni tilos dolognak tartom. De ha már erre a posztóra lépünk, akkor nem azt kell mondanunk, hogy kiejtjük ezt a bizonyos összeget a fedezetből, hanem ki kell ejtenünk az előirányzatból. Ha van bátorságunk erre a tételre lépni, akkor nem irányozzuk elő a kiadást, mert ha előirányoztuk a kiadást, akkor véleményem szerint a legnagyobb vakmerőség és insequentia nélkül nem lehet nem előirányoznunk a fedezetet; mert a kinek nincs hite arra, hogy ki merne hagyni valamely összeget a kiadásból, annak nem szabad elég hitének lennie arra, hogy kimerje hagyni a fedezetből. (Tetszés.)

Attérek most azon érvelésekre, melyek nem az irányban hoztattak fel, hogy talán el lehetett volna kerülnünk az adófelelőtlést, mint talán be nem álló szükség, hanem a kiknek a főlemlés módjára ellen van kifogásuk. Idevonatkozólag Horn képviselő urral már tegnap foglalkozván, alig maradt egyéb hátra, mint hogy a Lónyay képviselő ur által mondottakra reflectáljak néhány szóval. (Halljuk.)

A t. képviselő ur azt találja, hogy ezen a reformot leginkább szükségül törvényről, azon tény mellett, hogy én már is ígéretet tettem az iránt, hogy ezen reformra vonatkozó javaslatom a legközelebbi ülésszakban előterjesztend: helytelen, inconveniens dolog ezen módosításokat már mostan elhatározni; még nagyobb inconvenientia jár pedig, ezt már most két esztendőre tenni meg. Hisz ha várna addig a szükség is a maga fedezetével, míg az általam beterjesztendő javaslat majd törvényről emelkedik és exequálható lesz, nekem bizony semmi kilógásom sem lehetne ellene; igen de a szükség addig nem vár. A jövő sessió talán novemberben veszi kezdetét és legszerencsésebb esetben az 1874-ik évre lesz sikeresíthető azon törvény. Itt pedig a 73-ki deficit fedezésének módjáról van szó, tehát addig nem várhatunk. Hogy pedig két évre kérjük megszavazását, az épen az előirányzat és előgondoskodásnak következménye; nagyon természetesen azon hallgatag kikötéssel, a mely mindig áll, hogy a meny-nyiben a törvényhozás időközben másképp nem intézkedik. De nemcsak az adó ellen, hanem a forma ellen van főleg kifogása a t. képviselő urnak, mondván, hogy helytelen dolog így az adópótlékok teoriáját és ugyszólván praxisát újra életbe léptetni. Kiemeli, hogy ha valaki háza, földje és tőkéje után már megadóztatott, helytelen attól személyes kereseti adó címén még egy pótlékot is követelni.

Nem akarok ezen thesis vitatásába bocsátkozni, hanem azt mégis kénytelen vagyok megjegyezni, hogy azon expediensek elősorolása után, a melyeket ez irányban volt szives felhozni, hogy talán el lehetett volna ennek szükségét távolítani, végre maga a t. képviselő ur oda jött, hogy ha mégis mindaz, a mit ő elősorolt, ez idő szerint nem lett volna gyakorlatiabb: helyesebb és jobb lett volna az angol „Income-Tax“ alakjára a megmaradó tiszta jövedelemre vetni pótdadót. Én nem állítom, hogy az nem volna correctebb dolog, ha az adó alapjának kikutatása és megállapítására elég időnk volna; de miután itt az összes terhek lerovása után minden egy személynek megmaradó tiszta hasznáról van szó: ez lenne eruálendő. A képviselő ur maga is érezte, hogy ez a rendelkezésünkre állónál több idővel jár.

Hanem az mégis igaz, hogy ha azon formát fogadnók is el, akkor is ott lennénk, hogy attól a ki már háza, földje és tőkéje után nyert jövedelmére egyszer megadóztatott, még kívánnánk valamit. A különbözet körülbelül abban concentrálja magát, — mindig megengedésével annak, hogy itt az illetőnek saját fogyasztása után megmaradó tiszta jövedelmére vettelnék ki adó — hogy az lenne pótdadó, ez pedig adópótlék, és körülbelül ugyanazon bevételeket és jövedelmeket illetné az egyik is, a másik is.

Azután nem is olyan nagyon hallatlan dolog, nem is minden alap nélküli ez. Hogy a mi törvényhozásunk ismeri, fentartja csak egy példával akarom felvilágosítani. Megfizeti földének jövedelme után adóját az is, a ki bérbe adja: a maga földjét, p. o. ha holdjára esik egy forint, és ha van ezer holdja, fizet ezer forintot. Ha földjét kiadta bérbe, még bérlejt is fizet a bérlet összege után egy harmadfél százalékot. Miért? A keresetért. De ha nem adja ki bérbe, akkor, bár ez esetben sem kevesebb a föld értéke, ez a béradó elmarad; ha tehát maga gazdálkodik, kereset adót nem fizet. Itt törvényhozásunknak egy lappangó hézagja van, melyet kitöltöttünk a bérbeadás esetében, de nem töltöttünk, annál, a ki maga foglalkozik földjének művelésével. Ez utóbbit fölmentettük a kereseti

adótól, míg ha valaki bérbeadja földjét, és maga bérel egy másik földet: a kereseti adót mind a kettő megfizeti. Ez nem logica, ez nem következetes keresztülvitele az elvnek.

(Folyt. köv.)

Külföldi hírek.

Versailles, mart. 19. A nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta a kiűrésre vonatkozó szerződést. Thiers a szerződés létrejötte alkalmából több külföldi hatalom képviselőitől szerencsekívánatokat kapott.

Madridból, 16-ról írják Catalóniában 600 fegyveres egyénből álló internacionálista csapat alakult: ezek azt kívánják, hogy az „Internationale“-nak a műhelyekben teljes cselekvési szabadság engedtesse. Figueras Barcelonában békülékeny jellemű beszédet tartott, s az összes szabadelvűeket egyesülésre szólítja fel a köztársaság megmentése végett.

Lissabonból 16-ról jelentik, csapatok küldettek a határra oly célból, hogy minden ott mutatkozó carlista csapatot belebezzenek.

Florence, mart. 19. Az orosz czárnő és Alexandrova nagyhergnő tegnap megérkezvén, Castello-Quartóban szállottak meg; Wladimir nagyherceg az Univers szállodában lakik.

Berlin, mart. 19. A „Provincial Corr.“ az ismeretes kiűrés szerződéséről szólván, hangsúlyozza cikkében, hogy Franciaország kormányja a belső megszilárdulásra törekszik és Németország irányában a szerződést loyálisan tiszteletben tartja. A cikk, fölméltván azt, hogy a ratificált okmányok kicserélése közelben várható, azzal végződik, hogy ily nagyszerű és terjedelmes föladatok, a milyeneknek megoldása alig jutott valaha két nagy nemzetnek osztályrésül, bámulatos rövid idő alatt oldottak meg. A valódi mérséklet és békeszeretet szelleme, mely a sikert létre hozta, talán a két nemzet további viszonyaira nézve is üdvöztető leendő.

Londonban 18-án ministeri tanács volt, mely 4 óráig tartott. 19-én a ministertanácsnak újra össze kellett ülnie. A hozott határozatokról semmit sem tudhatni.

Londonban 16-án a Hyde-parkban nagyrészt irlandiak által látogatott népes meeting tartott, tüntetés céljából egy irlandi külön parlament alakítása mellett. Mintegy 15 ezer ember jelent meg a szakadó eső dacára. Határozatok hoztak egy irlandi parlament felállítását, az elfogatott főniek szabadonbocsátását stb. végett. Rendetlenségek nem történtek s ezért a rendőrség is minden beavatkozástól tartózkodott.

Az amerikai unio népesedési mozgalmairól érdekes statisztikai adatokat szolgáltat az 1870 től tartott népszámlálás. Ezek szerint az Egyesült-Allamok lakosságának száma 38,558,371. A benszületteknél a nők 20,000-rel mulják fölül a férfiakat, míg a bevándoroltak közt a férfiak képezik a többséget. A haderő, azaz a 18—45 éves férfiak száma 7,570,487; a szavazati joggal bíró polgároké 9,439,206. Foglalkozásra nézve van 5,922,471 földműves, 1,618,121 cseléd, 1,191,238 kalmár, 2,353,471 gyáros és bányász 43,874 pap, 5,284 hirlapíró, 40,736 ügyvéd, 23,935 borbély, 62,383 orvos és sebész, 15,010 zenész, 14,362 bankár, 27,681 sütő, 44,354 mészáros, 39,860 nyomdász és 161,820 szabó.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 22-én.

— **T. olvasóinkat kérjük, méltóztassanak előfizetéseiket mihamarább megújítani, nehogy a lap küldésében fenakadás történjék**

— **A képviselőház mart. 20-ki ülésében** bevégezte az adótörvényjavaslatok tárgyalását. A bélyeg s illetékről szóló törvényjavaslatok is oly csekély időt vettek igénybe, hogy a Duna gőzhajózási társulat megadóztatásáról szóló tvjavaslatot is tárgyalni lehetett. A bélyeg s illeték törvényjavaslatának azon szakasza kellett leghosszabb eszmecserét, mely az ingatlanok körüli jogügyletekről szól. Ellene szóltak e szakasznak: Máday, Nagy György és Horn Ede; védte a pénzügyminiszter s a ház erre el is fogadta. Ülés végén Irányi D. határozati javaslata tárgyalatott a fényűzési adókat illetőleg, e javaslat is a pénzügyminiszter módosításával fogadtatott el.

— **A pénzügyi bizottság** márc. 20-án este 6— $\frac{1}{2}$ 10 óráig ülésében újból a vajdahunyadi vasművek és a zsilyölgyi kőszénbányák bérbeadását tárgyzó szerződés képezte a vita tárgyát s végleg határozat még most se hozott. Az egyes szakaszok átvizsgálása a bizottság többségében azon meggyőződést keltette, hogy a nagyszerű tervezet, mely a szerződés alapját képezi, egyáltalában kivihetetlen, miután ottan legfeljebb 300,000 mázsa vas termelése lehetséges csak, és nem 1,280,000 mázsa, nyers vas, mint a tervezetben mondatik, mivel a szükséges égő anyag nem teremthető elő, s az ottani kőszén

vas finomításra és főleg a vasutak használatára fordítható. Hogy azonban a gazdag vas- és kőszénraktár mi módon volna legjobban kizsákmányolható az államkincstár bevételeinek szaporítására, vajjon közös üzlet útján-e (melyhez a tőkét az illető bankok adnák, de ekkor a tiszta nyereség az államra nézve távoli és bizonytalan időre halasztatnék) vagy egyszerű kibérlés útján, az iránt a bizottság a következőt üzen foglatozni.

— **Haynald Lajos** kalocsai érsek édes anyja 80-ik nevenapjának emlékeztetét megörökíteni akarván, Szécsényben szülővárosában egy irgalmas szüzek gondozására bízandó kórházat alapított, s e végre 30,000 forintnyi örökös alapítványt tett. Ugyancsak Hajnald L. a kalocsai megyei néptanítók nyugdíjalapjának szaporítására 5000 frtnyi összeget adományozott. E jótékony adományok nem szorulnak a dícséretre.

— **A lövölde holnapiki gyűlésére**, mely d. e. 10 órákor tartatik a városház nagy termében, figyelemztetjük mindazokat, kik e hasznos intézet iránt némi érdeklődéssel viseltetnek.

— **Szabó Lajos** fiatal tűzmester, ki már adott nálunk több sikerült tűzijátékot, tegnap a farkasbarlangban oly mesterien rendezte el a tűzi látványosságot, hogy a közönség általános tetszésével találkozott, zajosan kihívták Beczkóival együtt, ki szintén remekelt szini festészetével.

— **Martins 15-ke Londonban.** A londoni magyar egyet március 15-két zenével, és szónoklatokkal ünnepelte meg, Diosy Márton elnökölte alatt.

— **A honvédelmi miniszteriumban** az 1874-ki költségvetés munkálatai elkészültek. Mint az „Ung. Ld.“ értesül, a jövő költségvetéshez, az utóbbi költségvetési vitánsól fölmerült kívánathoz képest, kimerítő indokolások fognak csatoltatni. — Másrészt a honvédelmi miniszterium költségvetése alkalmával Urmenyi Miksa képviselő által nyilvánított nézet ellenére a honvédsapátok létszámának szaporítása hozatik indítványba még pedig 18 honvédhuszár század és 20 gyalog zászlóalj keret fölállítását által.

— **A sétatérben** sok újítás tétetik, új fák ültetettek, a meglevők nyelés alá jutnak, a porondozás nagyban foly, szóval minden lehető megtétetik arra nézt, hogy nyarunkra sétatérünk díszesebb legyen.

— **A vörös könyv** tartalmát képezendő okmányok már össze vannak állítva. Terjedelme a könyvnek nem lesz nagyobb, mint az utolsó volt, s ez alkalommal is a kereskedelem-politikai (ezek között a világiállítási) ügyek fogják a főszerepet játszani a diplomatai levelezések sorozatában.

— **Brassóból** írják: mart. 30-án egy mozdony érkezik az itteni indóházhoz. Mult vasárnap 5000 ember látogatta meg ez épületeket. Az indóház mind nagyobb terjedelmet nyer. A gépgyár felépítéséhez szükséges anyagok is összehordattak s nemokára hozzá látnak a felépítéshez; nagyban dolgoznak a vízvezetéknek, az árúszínek s az indóházhoz vezető utakon: a marha rekesz is készül. Ha az idő kedvez, a hó végeig az egész indóház kész.

— **A szín mint villámhárító.** A régiek azt hitték, hogy a borjú-főka- és kigyó bőrk jó villámhárító. Augusztus császár idejében a rómaiak kigyóbőrből alkottak sátrakat mintegy védelmi helyül a villám beütése ellen. Bizonyos, hogy anyag és színelkülönbsége arra befolyást gyakorol, mert tapasztaltatott, hogy a világos színű állatok jobban kivannak téve a villámütésnek, mint a sötét színűek. A vastag fekete kelme ezekből következtetve jó villámhárító.

— **Jó feltalálás.** A chinaiak a galambokat a ragadozó madarak ellenében úgy szokták megvédeni már több évek óta, hogy a hátgerinczire egy kis bambus sipot olytén tesznek, hogy a felrepüléskor sipoljon. A galambok ilyeszerű eszközökkel ellátva a ragadozó madarak ellenében védve vannak.

— **A sörözőknek örvendetes kilátás.** Martius 16-án kezdték mérni a salator sert Münchenben. A ser-saisonra 3600 vedret rendeltek meg, 1000 vederrel többet, mint a mult évben.

— **Nyomda a waggonban.** Amerikában, az ujdonságok s reklámok hazájában, már arra is rájöttek, hogy utközben szerkeszzenek s adjanak ki hirlapot. Ily lapot szerkesztenek a Pacific vasuton New-Yorktól San Franciscoig. Tartalmát vezérozik, vasuti szerencsétlenségek leírása, hirdetémények s mindenféle illusztrációk képezik. E waggoni hirlap szerkesztésére egy nagyobb társaság több ideig tartó kirándulása szolgáltatott először alkalmat.

II-ik jegyzéke

a kolozsvári munkaképtelen nyomdászokat segélyző-egylet alaptőke gyarapítására tett adományoknak.

Kibédi Biasini Domokos 20 ft, legidősb gr. Bethlen Ján. 10 ft, Sándor Ján. 5 ft, Sándor Józ. 5 ft, Demjén L. 5 ft, Demjén Imre 1 ft, Dráguss Elek 1 ft, Szabó Endre 2 ft, Két uri nő 2 ft 4 ft, Vasady Gyula 1 ft, dr. Szombathelyi Gusztáv 2

frt, Kriza János unit. püspök 2 ft, Timár Lajos ref. lelkész Méréből 2 ft, Tauffer János 2 ft, Bányay Vitális 5 ft, Tollas Károly 1 ft, Gámán Zsigmond 5 ft, Holldampf 1 ft, Gyarmathy Miklós 2 ft, Sári L. 2 ft, Fiedler Tamás egy évig minden órá 40 kr. 4 ft 80 kr., dr. Csiky Viktor 5 ft. Stein J. ur nyomdájában működő gépkezelő leányok 7 ft. dr. Kolozsvári S. 5 ft. Benel János 2 ft. Szilly Alajos 5 ft. Csorny A. 2 ft. dr. Maizner János 2 ft dr. Hintz György 2 ft. dr. Jeney Viktor 3 ft. Csáthy Géza 5 ft. Himmelstein Mór 2 ft. Ince Mihály 1 ft. br. Bánffy Dezső 3 ft. br. Bornemisza János 5 ft. br. Bornemisza Leopold. 5 ft. Keserü Mózes 6 ft. Zsigmond Ákos 3 ft. főtiszt. Tóth Pál r. k. tanár ur 1 ft. főtiszt. Schmidt Agoston r. k. tanár ur 1 ft. Harmath Gergely r. k. tanár ur 1 ft. Vogel Károly 2 ft. Andrásofszky Edo ur ivén Andrásofszky E. 1 ft. Czako József 1 ft. Issekutz János 1 ft. Ajtay Ferenc 1 ft. Kovács Gábor 50 kr., Ecsedi István 50 kr., Burger Mór 3 ft, Fodor Gábor 1 ft, Csermák János 1 ft, Brunner Olivér 30 kr., Horváth Ede 1 ft, Haray Sándor 1 ft, Vadas Pál 1 ft, Szolnay Ferenc 1 ft, Keresztési Pál 5 ft, Szász Károly 4 ft 50 kr., Debreczeni József 2 ft. Összeg: 176 ft 60 kr. Az első adakozás volt: 195 ft 50 kr. Főösszeg: 372 ft 10 kr.

Fogadják a nemes szívű adakozók s gyűjtők a jótékony cél érdekében tanusított nagylelkű adományaikért a legszívesebb köszönetet.

Burckhardt Ágoston,
ideigl. elnök.

Vogel Károly,
ideigl. pénztárnok

Maknics Albert,
ideigl. jegyző.

Nemzeti színház.

Pénteken márc. 21-kén Gerecsné M—L. asszony és Fekter F. ur harmadik vendég fellépéteül Véber Károly Mária gyönyörű operája „A Bűvös vadász“ jelentékeny rövidítésekkel adatott. A golyóöntés utáni jelenetek nagy része kihagyatván, az arakoszoru előhozatala után rögtön a finale következett, aztán az újabb színházakban a sétatérre való sustorgó tűzszikrákat már nem alkalmazzák fulasztó füstje miatt, mely egymaga képes indokolni a rákövetkeztet kihagyásokat és lehető rövidítést.

Az előadást illetőleg Gerecsné asszonyt ohajtottuk volna Agatha szerepében hallani, melynek Szilágyiné megtelelt ugyan, mert szép sopran hangja különösen a 2-ik felv. gyönyörű magánáriájával zajos tapsokat aratott, de a vendég művésznő a vig, a kedélyes és helyenként áthangot igénylő Anna szerepét is szép sikerrel szemlélyesítette. Max Fekter urnak, Gáspár Marczellnek szintén sikerült, első az 1-ső felvonás érzeménys és dallamdu magán áriájával, második a bordallal hatást ébresztett. A néző helyiségek ezuttal szépen megteltek, ugy a páholyoknak, mint földszintnek és karzatoknak csaknem zsufolt publikuma volt.

Biasini gyorsutazási menetrendje 1873. márc. 27-től.

Kolozsvár és Nagy-Enyed között,

mivel a nappali vonat beszünttetett, Biasini gyorsutazása 1873. mart. 27-től elkezdve Kolozsvárról Nagy-Enyedre küldi gyorskocsiját, még pedig oly formán, hogy Kolozsvárról reggel 8 órakor minden nap indulva d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor Nagy-Enyedre érkezik, Nagy-Enyedről Kolozsvárra estvéli 10 órakor indulva, reggeli 8 órakor Kolozsvárra érkezik. Ezen menetén kívül lehet Kolozsvárról Nagy-Enyedre d. u. 4 órakor is indulni, ugyszintén Nagy-Enyedről éjjeli 3 órakor Kolozsvárra indulhatni, csak hogy ezen meneteknél Felvinczről N.-Enyedig és N.-Enyedről Felvinczig a vasutal kell utazni.

Egy személy ára 30 font szabad podgyász-szal Kolozsvárról N.-Enyedig vagy vissza az első és közbülső Coupeba 5 ft, hátulsó Coupeba 4 ft 50 kr. tulsuly 5 kr. Tordáról Nagy-Enyedig vagy vissza első vagy közbülső coupeba 3 ft — hátulsó coupeba 2 ft 60 kr. tulsuly 2 $\frac{1}{2}$ kr. — Felvinczről N.-Enyedig vagy vissza 1 ft, tulsuly 1 kr. fon-tónként.

Felvételi iroda Nagy-Enyeden Vágó Ferenc szállodájában.

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

Nyiltér.

Fog- és szájdorvos **Máthé Domokos**

„Rubin“ fogtisztító-szere

a legjobb szer a fogak napontai tisztítására, a foghús erősítésére és az oly ártalmas fogkő (borkő) képződés megszüntetésére.

Ezen készítmény fölül több nevezetes bécs orvos elismerését nyilváníttotta.

Egy díszes ércdoboznak ára 1 ft.

Egyedüli főraktár **Csapó Sándor** urnál Kolozsvárt.

Bizonyítvány.

Tudományos vélemény

gyógyszerész
Wilhelm ur

csúsz- és köszvényellenes
vértisztító-theája felől.

Ámbár a Wilhelm-féle vértisztító-thea ismert jeles tulajdonainál már régen nagyon híres, még is azt, tudományos vélelmezés végett pontos szakértő vizsgálat alá vettem, mert a gyógyszeres jó tulajdonai efféle vizsgálatok által mind jobban kiaphatoltatnak s részrehajlatlanul megállítatnak, úgy, hogy azután a közönség mind nagyobb és terjedelmesebb használatot tehet ily szerekkel.

A gyógyszerész Wilhelm F. ur által Neunkirchenben, Bécs mellett készített csúsz- és köszvényellenes vértisztító-theát boncz-vegytani, pharmacologiai-mikroskopikus, és dynamikus-physiologiai vizsgálat alá vettem, mert csak ily vizsgálat által állítható meg valamely szer valódi bece. E vizsgálat alapján a Wilhelm-féle vértisztító-theában finom, nemes, válogatott, kissé balsamos, megfelelően illatos, gyenge keserű s gazdagon kivonó, vértisztító növényanyagok vannak. E növényanyagokat senki sem képes különös névvel megnevezni, mert a tudomány még nem áll azon fokon, hogy vegytanilag megtudná biztosan határozni a szervi anyagok alkotórészeit, és efféle vegyületek Wilhelm-féle vértisztító-theája is. A tudományra nézve pedig nem szégyen bevallani azt, a mit még nem tud. Hanem ebből határozottan következik, hogy Wilhelm vértisztító-theáját senki sem tudja utánozni, s az utánzások soha sem hasonlíthatnak az eredetihez, mert senki sem ismeri alkotórészeit pontosan. A Wilhelm-féle vértisztító thea gazdag oly kivonó anyagokban, a melyek nem kártékonak az egészségre, s még is az emberi test legkülönfélébb szenvedéseiben és betegségeiben rendkívüli győgyerővel és hatással bírnak, a mit minden nagy és jeles orvos iratai bizonyítanak, különösen pedig a következő és sok más szenvedésekben mutatkozott e thea a legnagyobb mérvben, rendkívül hatálos alkotrészei folytán, hasznosnak t. i. nemi, ideg- és mindenféle vérbajban, p. o. csúsz, köszvény, podagra, tagfájdalom, nemi gyengeség, nemi betegségek, vérromlottság, vérhiány, görvél, kiütések, aranyér, magkiömlés sat. mindenféle máj-, mirigy-, vese és gyomorbajban, p. o. étvágyhiány, gyomorgyengeség, emésztési nehézségek, dugulás, sápkor, sárgaság, vizeles, nehézségek, buskomorság, aszkor sat. sat.

A Wilhelm-féle vértisztító thea tehát határozottan azon egészségi szerek közé tartozik, a melyek a legkínzóbb tulajdonok által különösen nevezetesebb általános használatra jogosan érdemel mind tagabb terjesztést és ajánlást, a mit ezennel meggyőződésem szerint részrehajlás nélkül, a tudomány és igazság érdemében bizonyítok.

(P. H.) 674 2-2
Dr. HESS,

porosz kir. I. oszt. gyógyszerész, vizsgálató vegyész és gyógytani, gyógyszerészeti, technikai, vegyész és egészségi czikkekre nézve tudományos szakértő.

Berlin, október 23-án 1871.

Hamisítástól és csalódástól óvás.

A megvételnél figyeljen a t. cz. közönség örvényes védélyegemre és czégemre, a mely minden pakét külső oldalán látható, hogy hamisítvány által meg ne csalattassék.

A valódi Wilhelm-féle csúsz- és köszvény ellenes vértisztító-thea csak Wilhelm első nemzetközi csúsz- és köszvény ellenes vértisztító-theája gyárából Neunkirchenben, Bécs mellett, vagy a lapokban kijelölt raktárakból kapható.

Egy 8 adagra osztott pakét, orvosi utasítás szerint készítve, használati utasítással többféle nyelven 1 ft. csomagolás és bélyegért 10 krajczár.

A közönség kényelme végett kapható még Wilhelm csúsz- és köszvényellenes vértisztító-theája.

Kolozsvárt: Binder Károly a sz.-három-sághoz címzett gyógyszerárba.
Beszterczen: Dietrich és Fleischernél.
Gy.-Fehérvárt: Biró M. nál.
Brassóban: Jekelius A. nál.
M.-Vásárhelyt: Bucher Miksánál.
N.-Bányán: Haracek J. nál.
N.-Sajon: Milde A. orvosnál.
Budán: Wlascek Ed. gyógyszerésznél.
Pesten: Török J.
N.-Szében: Thalmayer és társánál.
Sz.-Régenben: Leonhardt S. és J. nál.
Segesvárt: Teutsch J. B. nál.

Figyelmeztetés.

Megóvás végett családoktól kérek arra ügyelni, hogy Wilhelm csúsz- és köszvényellenes vértisztító-theája minden raggyegyen név vonásom vörös színben látható legyen.

762

1-1

A sétatéri kiosk, körforgó s a sétatér területén termő fű folyó és mártius hó 27-én d. u. 3 órakor a város ház termében 1873 Szent-György napjától 1874 Szent-György napjáig árverés utján haszonbérbe adatik.

A kikiáltási ár a kioskra 155 ft., a körforgóra 200 ft., s a fűre 150 ft.

Vállalkozók a kikiáltási ár 10 %-nyi bánatpénzzel ellátva, emlitett időben és helyen jelenjenek meg. Az árverési feltételek addig is a kisegítő-pénztárnál megtekinthetők.

Kolozsvárt, mártius 11-én 1873.

A sétatéri egyet igazgató-választmány.

720

Az

3-*

eredeti Greifer-féle varrógépek

Wheeler és Wilson Mfg. Co.-tól New-Yorkban

5 évi írásbeli jótállás mellett,
teljesen felszerelve
mától kezdve

65 frt. o. értékben;

továbbá

eredeti Howe-féle varrógépek

szabók, cipészek és szíjgyártók számára

82 frt.

o. ért. árultatnak.

Teutsch J. B.-nél Segesvártt.

A valódi amerikai Wheeler és Wilson, valamint a valódi amerikai eredeti Howe-varrógépek egyedüli raktára.

Utánzott amerikai varrógépeket, úgynevezett „Systemákat“ elvileg nem tartók.

Teutsch J. B. Segesvártt.

749

10-30

A bécsi

Commissions-Bank

váltóíródája

Schottenring Nr. 18

vételjegyeket

bocsát ki

alább feljegyzett sorsjegy csoportokra, s ez összeállítások már azért is a legnagyobbak közé számíthatók, mert egy ily vételjegy minden tulajdonosának alkalom van nyújtva, minden fő- és mellék-nyereményt egyedül megnyerhetni, s ezenkívül 30 frank arany és 10 ft. bj. kamatfelvezetben részesül.

A. csoport (évenként 16 huzás.)

Havi részlet 10 ft. Az utolsó részlet lefizetése után mindenki következő 4 sorsjegyet kap:

1 5%-kos 1860-ki 100 frtos államsorsjegy, főnyeremény 300,000 ft. a kihúzott sorozatos jegyet 400 frton visszaváltjuk.

1 3%-kos 400 frankos török cs. sorsjegy, főnyeremény 600,000 frank, 300,000 frank aranyban.

1 braunschweigi hercegi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény 80,000 tallér levonás nélkül.

1 Innsbrucki (tirol) sorsjegy, főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport (évenként 13 huzás.)

Havi részlet 6 ft. Az utolsó részlet lefizetése után mindenki következő sorsjegyet kap:

1 3%-kos török cs. 400 frankos államsorsjegy, főnyeremény 600,000, 300,000 frank aranyban

1 braunschweigi hercegi 20 talléros sorsjegy, főnyeremény 80,000 tallér minden levonás nélkül.

Szász-meiningeni sorsjegy, főnyeremény 45,000, 15,000 délnémet ért. Továbbá vételjegyek ötöd 60-ki 5 %-kos államsorsjegyekre, havi részlet 6 ft.

Továbbá vételjegyek egész 1864-ki sorsjegyekre, havi részlet 10 ft.

Továbbá vételjegyek fél 1864-ki államsorsjegyekre, havi részlet 4 ft.

Továbbá vételjegyek fél magyar-sorsjegyekre, havi részlet 3 ft.

Továbbá vételjegyek braunschweigi 20 talléros sorsjegyekre, havi részlet 2 ft.

Továbbá vételjegyek Innsbrucki sorsjegyekre, havi részlet 2 ft.

A tőzsde-iroda átvész ezen kívül, valamint a bécsi commissions-bank váltóirodája is minden, bármi nevet viselő bank-, váltó- és tőzsde-üzletet.

Látványosabb hitellevelek Európa és Amerika minden nagy piacaira a legutányosabban állíttatnak ki.

Megrendelések az itteni piacról és a vidékről igen gyorsan, szilárdul és pontosan teljesíttetnek, s a tőzsde-iroda által vásárolt értékpapirokra, és váltókra, a pénzpiac időnkénti állásához képest a legutányosabb feltételek mellett adatik kölcsön.

Az üzleti helyiségek naponta reggel 9-től este 6 óráig maradnak nyitva. Vidéki megrendelések pontosan és utánvét mellett is eszközöltetnek. Nyeremény listromok minden huzás után ingyen és bérmentesen küldetnek meg.

760

1-8

Fogfájást

bármilyen nemű legyen az, még ha odvasok vagy rökönnyödötték is a fogak, tartósan meggyógyíttatnak a híres indiai kivonat által. Fejűlmulhatlansága miatt e kivonat világhírű lett, s egy családnál sem volna szabad hiányoznia.

Valódi minőségben 35 és 70 kros üvegekben kapható az egyedüli raktárakban Kolozsvárt: Wolff János gyógyszerésznél, Beszterczen: Dietrich és Fleischernél, Déván: Rosnyák A.-nál, Nagy-Enyeden: Horváth Ferencznél.

761

1-6

Vizgyógyászati jelentés.

Mindazon szenvedők, kik a természetes (viz) gyógyászatban netalán bizalmukat helyeztetik, ezennel értesíttetnek, miszerint a „kolozsvári vizgyógyintézet“ a kor igényeinek megfelelőleg ujjabban felszerelve, f. év április 1-ső napján leszállított árszabály mellett újra megnyitattik.

Az illetők szíveskedjenek ebbéli szándékukat intézeti orvos t. V é l i s S i m o n urral (májálisutca 2-ik sz.) mielőbb tudatni.

Kolozsvárt, mártius 21-én 1873.

Az igazgatóság.

Eskoros rohamokat (Nyavalyatörés)

gyógyít levelezés útján a eskor szakorvossa dr. O. Killisch, Berlin, Louisenstrasse 45. E pillanatban 1000-nél több beteget van kezelése alatt.

661 36-*

A hirlapokban bármely könyvkereskedés által hirdetett könyvek, hangjegyek, általában gyorsan és azonnal kaphatók.

Legújabb hangjegyek.
Hírségi iratok és képes könyvek minden kor számára.
ma- és álloposági könyvek, egyéni és társasági, és minden díszkötésben.

Iskolai könyvek, nagy választékban.

Demjén László
Könyv-, mű-, hangjegy-kereskedés és zongora tár.
m. k. egyetemi könyvtár.
Kolozsvárt.

(620) 24-*

Zongorák 300 ftól 450 ftig.
Pianinok 350 ftól 450 ftig.
Használt zongorák 80 ftól 180 ftig.
a legolcsóbb áron a minőség szerint, jótállás mellett.

Legnagyobb nyereményi valószínűség

260 huzásra

ezek közül	
13 főnyeremény	300,000 forintos,
2 „	280,000 „
2 „	250,000 „
7 „	220,000 „
8 „	200,000 „
5 „	150,000 „
2 „	110,000 „

és más számos 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 ftos stb. nyereményre játszhatni egy részletjeggyel

játekársulatunk A. csoportozata

által, 19 résztvevő közt, 25 évnegyeds 7 ft. részletfizetéssel.

Ezen kedvelt csoportozat magában foglalja az Ausztriában létező összes állam- és magán-kölcsön-sorsjegyeket

melyek ártólyam szerinti eladásból befolyó összeg a résztvevők közt teljes befizetés után egyenlően felosztatik. A törvényes bélyeg-illeték ezen okmányért egyszer-mindenkorra 1 ft. 30 krajczár.

Mindjárt az első évnegyeds 7 ft. részlet befizetésével játszani

a következő sorshuzásokra:

Hitel-sorsjegyekre,

április 1-én, a Rudolf-sorsjegyekre ugyan azon napon, az 1864-ki sorsjegyekre április 15-én, a Keglevich-sorsjegyekre május 1-én stb. stb.

A legközelebbi huzásokra

ajánljuk játékársulatunkat

20 drb. hitelsorsjegyre, negyedéves részletekben 13 ftjával, vagy havi részletekben 10 ftjával, bélyeg 2 ft. 55 kr. Huzás április 1-én, főnyertes 200,000 ft.

20 drb. töröksorsjegyre, havi részletekben 5 ftjával, bélyeg 99 kr. Huzás április 1-én, főnyertes 600,000 frank.

20 drb. 100 frtos 1864-ki sorsjegyre, negyedéves részletekben 9 ftjával vagy havi részletekben 8 ftjával, bélyeg 2 ft. 55 kr.

20 drb. 50 frtos 1864-ki sorsjegyre, negyedéves részletekben 5 ft vagy havi részletekben 4 ft, bélyeg 99 kr. Huzás április 15-én, főnyertes 220,000 ft.

Részletleveleket

egyes sorsjegyekre és tetszés szerinti sorsjegy csoportokra, hol az első részletbefizetés-től kezdve egész egyedül minden nyereményre játszhatni, eladunk negyedéves és havi részletekben a legolcsóbb feltételek s a legelőnyösebb összeállítás mellett.

Az osztr. iparbank váltóirodája, előbb F ü r s t E d e,

Bécs, Stefansplatz Nr. 2.

(Utánnymot nem díjazatik.)

746 7-8